

Forskningsmelding 2014 – Det medisinsk-odontologiske fakultet

Fakultetet har i 2014 vedtatt rullering av strategiplan og utarbeidet nye handlingsplaner for perioden 2014-2016 som ledd i oppfølging av vedtatt forskningsstrategi. Prioriterte områder er økt antall og kvalitet på søknader til eksterne finansieringskilder, satsing på forskningsinfrastruktur, strategisk rekruttering, internasjonalt samarbeid og kvalitet i publisering. Det er videre gjennomført tiltak for økt kvaliteten i forskerutdanningen, med utvidet veilederopplæring og gjennomgang av kursporteføljen. Fakultetet har videre arbeidet med interne rutiner for prosjekter som behandler personopplysninger.

1. Oppfølging av prioriteringer omtalt i forskningsmeldingen for 2013 og planer og prioriteringer for 2015

I 2014 har fakultetet fortsatt arbeidet med å stimulere og motivere til søknadsskriving for å øke ekstern finansiering. Fakultetet har hatt godt tilslag bl.a. i utlysninger i Horizon2020 og NFRs utlysning FRIPRO, med tilslag for unge forskertalenter, forskningsprosjekter og mobilitetsstipend.

Fakultetet hadde i 2014 en gjennomgang av intern ordning med resultatbasert omfordeling (RBO). Etter utredning av en arbeidsgruppe og drøftinger i dekanens ledergruppe med instituttlederne, vedtok styret at eksisterende RBO-modell for forskning til instituttene ikke videreføres og at resultater i stedet følges opp gjennom strategisk basert bruk av egenandeler og insentiver.

Fakultetets satsing på forskningsinfrastruktur fortsetter. Nasjonal forskningsinfrastruktur for helse-registerforskning finansiert av NFR er etablert med base ved Institutt for global helse og samfunnsmedisin. Prosjektet samordnes med fakultetets kjernefasilitet for biostatistikk og dataanalyse og vil utvikle bedre dokumentasjon, sikker behandling og analyse av medisinske registerdata. Behov i retning av genetikk kan dekkes og samarbeid med infrastrukturen ELIXIR og Biobank Norge utvikles.

Fakultetet er i gang med å etablere en utprøvingsenhet for friske frivillige, i samarbeid med Helse Bergen. Enheten kan bl.a. støtte opp om forskning på ernæring, vaksineutvikling og legemiddelutprøving. Fakultetet vil organisere enheten som en kjernefasilitet.

Fakultetet har i 2014 arbeidet med fakultetsinterne retningslinjer for oppfølging av UiBs kvalitets-system og behandling av personopplysninger i forskning. Det vil bli etablert instituttvise prosjekt-databaser for prosjekter med UiB som forskningsansvarlig institusjon. Fakultetet anser dette som et forberedende arbeid for innlegging av alle aktuelle prosjekter i en forskerserverløsning når UiB har denne er på plass.

Som ledd i fakultetets langsiktige arbeid for å styrke forskning, utdanning, innovasjon og inkubatorvirksomhet er det sammen med universitetsledelsen, flere fakulteter og eksterne samarbeidspartnere startet et arbeid for å etablere en «helseklynge» på Årstadvollen.

2. Prioritert forskningssamarbeid med andre forskningsinstitusjoner samt samfunns- og næringsliv - lokalt, nasjonalt og internasjonalt

Deltakelse i forskningsprogram med internasjonale, nasjonale og lokale samarbeidspartnere prioriteres og styrkes gjennom gode fellessøknader, der fakultetet bidrar med egenandeler og forskningsrådgivning. Internasjonalt samarbeid har særlig fokus, både gjennom partnersamarbeid i prosjekter og stimulering til økt mobilitet. Samarbeid om felles infrastruktur, nasjonalt og lokalt, bidrar også til økt forskningssamarbeid, og her er andre fakulteter ved UiB, helseforetak og Folkehelseinstituttet særlig viktige.

Fakultetet har særlig strategisk fokus på å stimulere tverrfaglige satsinger og interdisiplinært samarbeid. Her står fakultetets ulike sentre (se pkt. 4) sentralt, sammen med bl.a. samarbeidet med Bergens forskningsstiftelse. Bruken av ordningen med nærings-phd er økt i 2014, og det samme er arbeidet med styrking av samarbeidet med næringslivet, Bergen Teknologiverføring (BTO) o.a.

3. Arbeid for å styrke forskningsledelse, organisering og strategisk planlegging

Instituttene har arbeidet med reorganisering av forskningsgrupper for å styrke forskning og forskningsledelse og for å legge til rette for økt samarbeid på tvers av institutter. Flere institutter har prioritert lederopplæring, og har jevnlig samlinger som faculty lunch og strategiske ledersamlinger for videreutvikling av fremragende forskere, veiledere og forskningsledere. Opplæring av forskningsveiledere vil bli styrket, og det arbeides med en obligatorisk opplæringsdel for alle veiledere. Fakultetet ønsker også å ta i bruk muligheten til innstegsstillinger som det nå er lagt til rette for.

Fakultetet har i 2014 gjennomført kommunikasjonskurs for yngre forskere. Kurset skal gjøre unge lovende forskere bedre rustet til å formidle sin forskning til et bredere publikum, og en rekke saker er allerede presentert i lokale og riksdekkende media. Kurset videreføres i 2015, da det også vil bli tatt opp et nytt kull i fakultetets program for yngre forskningsledere (YFL).

4. Tverrfaglige og flerfaglige initiativ og satsinger (pågående og planlagte)

Alle institutter deltar i tverrfaglige satsinger, og i 2014 er SFF-ene CSMAC, CCBIO og NORMENT kommet over i driftsfase. Blant de andre satsingene i denne kategorien er Senter for internasjonal helse, fakultets Jebsen-sentre, ERC-prosjekt, Senter for alders- og sykehjemsmedisin og MedViz. I 2014 startet også arbeidet med å etablere et senter for ernæring.

Fakultetets kjernefasiliteter innen proteomikk, mikroskopi, genomikk, metabolomikk, flow cytometri, biostatistikk og dataanalyse, samt dyreavdelingen betjener samtlige forskere ved eget fakultetet og samarbeidende miljøer. I 2014 startet også arbeid med å etablere et eget kompetansemiljø innen bioinformatikk i grenseflaten med Mat.Nat.-fakultetet og Helse Bergen, samt et utredningsarbeid om biobanksamarbeid med Helse Bergen. Det arbeides også videre med etablering og finansiering av Senter for tverrprofesjonell samarbeidslæring.

5. Tiltak som kan styrke publiseringen, særlig på nivå II

Flere institutter synliggjør sine publikasjoner fortløpende i nyhetsbrevene, og noen institutter tildeler driftsmidler basert på bl.a. forskernes publisering og premierer nivå II-publiseringer. Flere institutter lager oversikt over publiseringsaktiviteten fordelt på forskningsgrupper, og publisering inngår i bl.a. medarbeidersamtaler. Fakultetet deler ut priser hvert år – bl.a. for beste publikasjon. Internasjonalt, interdisiplinært samarbeid og sampublisering med forfattere fra ulike disipliner og miljøer vil styrke publiseringen, og fakultetets økte satsing på postdoktorstillinger forventes på sikt å bidra til økt publisering på nivå II.

6. Kort omtale av arbeid for mobilisering og økt deltakelse i Horizon2020 og annen ekstern finansiert virksomhet

Fakultetet arbeider strategisk for økt ekstern finansiering ved å stimulere og motivere til søknads-skriving. Informasjon om utlysninger er tilrettelagt og gjort kjent i instituttens informasjonsbrev, og arbeidet med å utvikle gode prosesser og rutiner rundt søknadsstøtten er videreført med fakultetets forskningsrådgivere som gir forskerne direkte søknadsveiledning.

Fakultetet har hatt betydelig økt søknadsaktivitet og gode tilslag i utlysninger i Horizon2020 og vil fortsatt satse på god søknadsstøtte, med prioritering av finansieringskilder som EU, større NFR-utlysninger, NHI m.fl. Insentivordningen for EU-forskning videreføres med noen endringer i forhold til UiBs ordning. Det vurderes også andre måter å stimulere økt antall og kvalitetsmessig bedre søknader som gir økt uttelling av eksterne midler. Fakultetet vil i 2015 arbeide aktivt for å stimulere nye søknadsmiljøer som ønsker å søke ved årets SFF-utlysning, ERC-søknader og andre utlysninger i Horizon2020.

7. Oppfølging av fagevalueringer fra 2013

Det er ikke vært noen fagevalueringer i 2013 for våre fagområder.